



TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

MÖDRAHÄLSOVÅRDSSENHETEN
REGION VÄRMLAND
OKTOBER 2021



Innehåll

Mhöl informerar	s 03
- Klamydia	s 03
- Jul och nyår 2021	s 03
Väntetid på psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård	s 03
RSV-säsong	s 04
Enkät till gravida och nyblivna mammor	s 04
Fetal RhD genotypning och immuniseringsprover	s 05
Brev till patient vid uteblivet besök för cellprov	s 05
Graviditetsregistret	s 05
Webinarium om gravida och vaccination mot Covid-19	s 05
Information om coronavaccination till gravida	s 06
Influensavaccination till gravida	s 07
Adresslistan över barnmorskemottagningarna	s 07
Länkadressen till våra sidor på nya intranätet	s 07
Tillmatning av barn som har mamma med diabetes	s 07
Amningspärmor	s 07
Information från Livets tråd	s 08
Kalendarium	s 09



Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Ingela Larsson, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till MHV-enheten:

Tora Leviken Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Ingela Larsson, Samordningsbarnmorska, Ingela.Larsson@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Mirja Augustsson, Dietist/Verksamhetsutvecklare, mirja.augustsson@regionvarmland.se,
010-831 67 25

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

www.1177.se/varmland • www.regionvarmland.se

Adress till:

Psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård
Centralsjukhuset
Bryggargatan 7
651 85 Karlstad

Hej allihop!

Hösten går snabbt framåt och snart ses vi på BMM-dagarna. Vi har den senaste månaden fått information om att ledning av Region Värmlands barnmorskor kan komma att ändras, vilket föranleder en del arbete. Hur ledningsstruktur skall se ut är i dagsläget oklart och ni är inbjudna att delta i workshops. Som mödrahälsovårdsöverläkare hoppas jag få vara delaktig i den processen.

Klamydia: Det har kommit en ny vårdrutin från Hudkliniken angående behandling av STI och framför allt är behandling av klamydiainfektioner ändrad.

Se VIDA-rutinen [RIK-17682-v.4.0 Sexuellt överförbara infektioner](#)

Tablett doxycyklin 100 mg 2 gånger dagligen i en vecka är den internationellt rekommenderade och bör användas i Sverige också. Effekten är sannolikt bättre vid rektal klamydia och även vid möjlig dubbelinfektion med annan bakterie som *Mycoplasma genitalium* och *Ureaplasma urealyticum*. Den i Sverige traditionellt använda behandlingen med doxycyklin 200 mg x 1 första dagen och därefter 100 mg x 1 dagligen i ytterligare 8 dagar är effektiv om det är enbart genital klamydia. För behandling av rektal klamydia med denna dosering saknas vetenskaplig evidens och vid okomplicerad infektion bör inte olika doseringsregimer användas varför vi rekommenderar doseringen 100 mg x 2 dagligen i en vecka.

Jul och nyår 2021: På grund av bemanningssituationen av barnmorskor inom slutenvården KSV kommer Viktoriamottagningen stänga vecka 50-02. Även tidigt ultraljud (TUL) och KUB för de under 35 år stryks. Detta är en tillfällig förändring som gäller under endast dessa 5 veckor och beslutet är en del i handlingsplanen från ledning för att säkra bemanningen på förlossningen över jul/nyår.

Vi ses den 10 november.

/ Tora

Väntetid på psykologmottagningen för föräldra- och barnhälsovård

Psykologmottagningen har under de senaste åren haft tydligt förlängda väntetider. I nuläget är situationen åter extra ansträngd på grund av långtidssjukskrivningar. Vi arbetar hårt, just nu bland annat med körkortningsinsats på helger, med att möta patienternas behov. Vi ser dock att förlängda väntetider kommer att kvarstå ytterligare tid framåt. I den belastade situationen behöver vi prioritera så att de ärenden som bedöms ha störst behov får kortast väntetider. Om ni ser att situation eller mående försämras hos remitterade patienter är vi därför tacksamma om ni kontaktar oss med den informationen, så att vi kan se om en omprioritering behöver göras.

Vi behöver ibland hänvisa till annan instans när frågeställningen inte primärt rör psykologmottagningens uppdrag, som är stöd i föräldraskap, blivande föräldraskap eller i föräldrasituationen. Vid avvisning av remiss försöker remissgruppen i största möjliga utsträckning ha en dialog med inremitterande för att inhämta kompletterande information vid behov eller skapa begriplighet i varför vi avvisar.

Vi är medvetna om att ni medarbetare på BMM och BVC påverkas av situationen när era remitterade patienter inte får en snar kontakt på psykologmottagningen. När ni ser att patientsäkerhet äventyras eller det finns risk för annan negativ konsekvens för patienten på grund av väntetid till Psykologmottagningen, önskar vi att ni gör en avvikelse i AHA. Detta för att omfattning och konsekvenser av de förlängda väntetiderna ska bli tydliga inom verksamhetsområdet.

Vid behov av stöd i ärenden finns konsultation att tillgå, både den som sker regelbundet i grupp och enskild konsultation som kan bokas i tidboken i Cosmic.

/ Eva

RSV-säsongen

Som ni alla vet är RSV-säsongen ovanligt tidig och intensiv.

Folkhälsomyndigheten går ut med generella råd att det är viktigt att skydda de yngsta barnen mot RSV-infektion, särskilt spädbarn under sex månader. Samtidigt är det viktigt med socialt stöd och sammanhang för nyblivna föräldrar. Följande råd riktar sig till vårdnadshavare och andra personer som har nära kontakt med spädbarn under sex månader:

- Tvätta händerna ofta med tvål och vatten eller handdesinfektionsmedel
- Undvik kontakt med förkylda personer

Barn som går i förskola riskerar att smittas av RS-virus där och ta med smittan hem. Lär därför äldre syskon att alltid tvätta händerna innan de leker med spädbarnet. Var extra uppmärksam på symtom bland syskonen och begränsa då den fysiska kontakten mellan syskon och spädbarnet.

Barn- och ungdomsmedicin Värmland har utformat en informationsbroschyr som vi skall dela ut vid besök på BMM och en affisch som skall anslås på varje enhet. I dagsläget finns ingen översatt broschyr och tyvärr inte heller någon översatt information på 1177.se. Affischen finns översatt till engelska, arabiska och somaliska.

Broschyr och affisch är redan utskickade via mail 28 oktober från Gunilla Svedlund

*/ Helena Löfwenhamn
Barnhälsovårdsöverläkare*

Enkät till gravida och nyblivna mammor

Det börjar komma in data från enkäterna som skickas till gravida och nyblivna mammor, dock är svarsfrekvensen låg från kvinnor som är utlandsfödda. Det är viktigt att även få ta del av deras synpunkter på vården omkring barnafödande.

Material till stöd

På regionens webbplats Vårdgivarwebben finns en samlingssida med information och material om Graviditetssenken:

[Graviditetssenken - Region Värmland \(regionvarmland.se\)](https://regionvarmland.se)

Här finns bland annat:

- Folder som tagit fram av Sveriges kommuner och regioner, SKR. Foldern finns på svenska, engelska, arabiska, persiska, finska, franska, spanska och somaliska. Den svenska versionen har skickats ut, övriga språk finns för beställning på webbsidan.
- Lathund för inloggning. Kvinnorna måste aktivt logga in på webbplatsen 1177.se, samt fylla i sina kontaktuppgifter för att ha möjlighet att besvara enkäten och lathunden beskriver de olika stegen.
- Presentationsmaterial som vänder sig till dig som möter kvinnorna. Materialet berättar mer om enkäten.

Uppmana gärna kvinnorna att logga in, ange sina kontaktuppgifter samt slå på aviseringar på 1177.se, så får enkäten en så bra svarsfrekvens som möjligt.

/ Ingela

Fetal RhD genotypning och immuniseringsprover

Här kommer en påminnelse från Blodcentralen gällande om fetal RhD genotypning och immuniseringsprov.

- I början av graviditeten när blodgruppering beställs, beställ då endast fetal RhD genotypning om den gravidas blodgrupp är okänd eller RhD negativ. Kontrollera under Beställning provbunden, Blod/Transfusionslab, sök – blodgruppering och bastest om kvinnans blodgrupp finns inlagd där.
- Immuniseringsprov ska tas på samtliga gravida i graviditetsvecka 25. Provet ska **aldrig** tas i graviditetsvecka 33.

/ Ingela

Brev till patient vid uteblivet besök för cellprov

Blanketten Brev till patient – utebliven cellprovskontroll som används för utskick när en kvinna uteblivit från två erbjudna tider för cellprovskontroll har reviderats. Det finns nu tillagt att kvinnan även kan nå barnmorskemottagningen via 1177 Vårdguidens e-tjänster.

/ Ingela

Graviditetsregistret

Sedan någon vecka tillbaka levereras det äntligen uppgifter från Cosmic till Graviditetsregistret. Detta innebär att Värmlands data över gravida och deras förlossningar framöver kommer att finnas med i Graviditetsregistrets årsrapport. Viktigt att ni fortsätter den manuella registreringen som tidigare, vid hälsosamtal/inskrivning och i samband vid eftervårdsbesöket eller när graviditeten avslutas i Cosmic.

Bifogar länk till Graviditetsregistrets årsrapport 2020, [GR Årsrapport 2020 3.0.pdf \(medscinet.com\)](#)

/ Ingela

Webinarium om gravida och vaccination mot Covid-19

14 oktober sändes ett webinarium om vaccination mot covid-19 under graviditet. Webinariet spelades in, så för er som då inte kunde delta kommer här en länk så att ni kan titta i efterhand.

[Vaccination mot covid-19 under graviditet - YouTube](#)

/ Ingela

Information om coronavaccination till gravida

Det är väl känt att coronavirusinfektion kan leda till svår sjukdom hos den gravida samt innebär en ökad risk för tidig födsel. Det finns en oro för att mutationer som till exempel deltavarianten kan ge en ytterligare ökad risk för svår sjukdom hos gravida och vi vill nu understryka vikten av att vi alla hjälps åt för att ge en uppdaterad och god information.

Hittills har en låg andel gravida vaccinerat sig trots att vaccinet är effektivt mot svår sjukdom.

Folkhälsomyndigheten (FoHM) rekommenderar coronavaccin åt alla gravida kvinnor.

Coronavaccin ges till gravida efter vecka 12 i graviditeten. Om vaccinet av någon anledning getts innan vecka 12 innebär det ingen känd risk. Under graviditeten kan hela vaccinationsserien tas. Om vaccinationsserien har påbörjats före graviditeten kan den andra dosen även ges under graviditeten.

Man behöver inte avstå eller flytta på befruktning försök eller fertilitetsvård på grund av coronavaccination. Coronavaccinet kan ges även under den period då modern ammar.

Kan coronavirusvaccin ges till en kvinna, som planerar graviditet?

Vaccinet kan ges. Efter vaccinationen kan man bli gravid utan någon karens.

Coronavirusvaccinerna lär kroppen att producera antikroppar mot coronaviruset, som förorsakar sjukdomen. Det finns inga tecken på att antikroppar som hindrar coronavirussjukdomen skulle förorsaka problem med placentans utveckling eller med den kommande graviditeten. Enligt den forskningsdata och erfarenhet av användning som vi nu har till förfogande har inget vaccin konstaterats påverka fertiliteten negativt.

Varför är coronavaccinationen viktig för gravida kvinnor?

Coronavaccinationen skyddar den gravida kvinnan från att insjukna i coronavirusinfektion och skyddar mot risken av för tidig födsel. Vaccinets skyddseffekt mot allvarlig sjukdom är utmärkt efter två doser och även bra mot symptomatisk sjukdom. FoHM rekommenderar coronavaccination åt alla gravida kvinnor.

Vaccinationen är speciellt viktig i de fall då den gravida har en grundsjukdom som utgör en ökad risk att insjukna i allvarlig coronavirusinfektion.

Graviditeten ökar risken att insjukna i allvarlig coronavirussjukdom. Graviditeten och födseln ökar risken för ventrombos. Coronavirusinfektionen ger en ytterligare förhöjd risk för ventrombos.

Kan spädbarnet ha nytta av vaccinationen?

Spädbarnet kan ha nytta av coronavirusvaccin som getts till modern under graviditeten. Det har konstaterats att antikropparna som bildas efter coronavaccinationen överförs till fostret och kan på så sätt även skydda det nyfödda barnet. Jämfört med en ovaccinerad mamma smittar en vaccinerad mamma inte lika lätt det nyfödda barnet med coronavirus efter förlossningen.

Hur påverkar moderns coronavirusinfektion fostret?

Publicerade undersökningsrapporter visar att mammans coronavirusinfektion under graviditeten kan öka risken för att födseln sker för tidigt. Coronavirusinfektionen kan även öka risken för andra komplikationer under graviditeten.

Är det tryggt för den gravida att ta coronavaccinet?

Det finns hittills begränsad forskningsinformation om coronavaccinering av gravida, men användarerfarenheter, djurförsök och preliminära forskningsresultat ger inga indikationer på negativ påverkan på mor eller barn. Globalt har redan många gravida vaccinerats.

Huvudbudskap till samtliga barnmorskor

Vi vill uppmana er att ta upp frågan om vaccin mot covid 19 med alla era inskrivna gravida samt informera om vaccinets goda skydd mot svår sjukdom samt att inga signaler talar för negativ effekt på mor och barn.

/Eva Nordlund, Ordförande Svenska Barnmorskeförbundet, representant i Folkhälsomyndighetens sakkunniggrupp kring covid 19 och graviditet eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

/Karin Pettersson, överläkare i obstetrik, representant i Folkhälsomyndighetens sakkunniggrupp kring covid 19 och graviditet karin.ma.pettersson@sll.se

Influensavaccination till gravida

Årets influensavaccination startar 9 november och som tidigare år rekommenderas gravida att vaccinera sig efter graviditetsvecka 16. Vaccinationen är kostnadsfri.

Länk till patientinformation att skriva ut bifogas utskick av Tratten. Informationen finns på svensk och engelska.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/vaccinationer/vacciner-a-o/influensa/influensavaccination-av-gravida/>

/Ingela

Adresslistan över barnmorskemottagningarna

Adresslistan över barnmorskemottagningarna i Värmland finns på intranätet, regionvarmland.se

/Gunilla

Länkadresser till våra nya sidor på nya intranätet, lägg gärna adressen som favorit så går den lätt att hitta intranat.regionvarmland.se

Under rubriken "Kost och fysisk aktivitet", hittar du information från dietisten: <https://intranat.regionvarmland.se/verksamheter/halsa-och-varld/b/barn-unga-och-familjehalsa/barnhalsovard-bvc/kost-och-fysisk-aktivitet>

/Gunilla

Tillmatning av barn som har mamma med diabetes

Nyfödda barn vars mor har diabetes, oavsett typ, behöver ofta tillmatas efter förlossningen. Är mamman intresserad av att amma och att barnet ska få så lite bröstmjölk ersättning som möjligt kan hon handmjölka från grav v 36. Bifogar patientinformation som finns i Vida [INF-20252 "Graviditet och amning vid diabetes"](#)

Har ni en gravid med diabetes som vill handmjölka behöver ni beställa medicinbägare samt lock från Marknadsplatsen till henne. Medicinbägare 30 ml har artikelnummer 5565111 och locket 5565132.

Skriv ut patientetiketter i Cosmic med den gravidas namn och personnummer och skicka med hem så att burkarna kan märkas. Detta för att förhindra ihop blandning under vistelsen på CSK. Vida rutin [RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

/Ingela

Amningspärmar

För några år sedan skickades det ut pärmar till barnmorskemottagningarna innehållande diverse information om amning. Pärmarna var tänkta som väntrumsinformation. Innehållet är inaktuellt, kasta bort pärmen och hänvisa i stället till 1177.se, Amningshjälpen.se, Babybaby.se eller litteratur så som "Lättare att amma" och "Amning i nöd och lust".

/Ingela

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

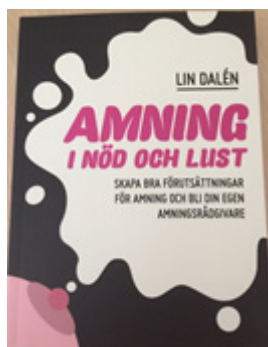
Representanter från Amningshjälpen, barnmorska Nina Stanizewski och barnmorska Magdalena Eriksson anordnar kostnadsfri fortbildning om amning till blivande föräldrar på BMM. Tidigare kurser har varit mycket uppskattade, såväl i Värmland som i övriga Sverige. Kursen är ett komplement till befintlig amningsinformation och vänder sig till såväl första- som flerbarnsföräldrar.

Amningskurs för blivande föräldrar - online se sensus.se

Råd om flaskmatning

Informationsbladet: [Råd om flaskmatning \(INF-16187\)](#) är reviderad. Släng den gamla broschyren.

Boktips



Blogg-tips

Bra information om amning till blivande och nyblivna föräldrar finns på <http://www.babybaby.se/>

Amning i nöd och lust är ett bra stöd vid amningsrådgivning.

Vårdprogrammet amningskomplikationer

Vi använder Stockholms läns vårdprogram. Den finns att ladda ner via länk

<https://vardgivarguiden.se/globalassets/kunskapsstod/vardprogram/brostkomplikationer/brostkomplikationer-amning>



Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Anette Andersson
Astrid Ekeberg
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Eriksson
Nina Stanizewski
Ulrica Gustafsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se
Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsidan](#)



KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av MHV-enheten och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

MHV-enheten anordnar eller stöder:

Region Värmland erbjuder:

Motiverande samtal, MI - datum våren 2022

16 och 17 februari samt 17 mars

8 och 9 mars samt 12 april

6 och 7 april samt 3 maj

[Anmälan och information på regionvarmland.se](https://regionvarmland.se)

*** Amning, stöd i amningsstarten**

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

Amning, stöd i amningsstarten finns i [Utbildningsplattformen](#)

Kommande utbildningar

November

*** BMM-dagar. Tema övervikt och fetma**

10-11 november

Inbjudan är utskickad

Hbtq-kompetens i vården under graviditet och födande, digital

24 november, heldag

Program och anmälan på: rfsl.se

December

Introduktion av nyanställda, VO Barn, unga- och familjhälsa

15 december, eftermiddag

2022

Januari

*** MHV-läkarträff**

24 januari, 13-16

Inbjudan kommer